

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง ดังนั้นการที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องพัฒนาคน เพราะคุณภาพคนเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญของสังคม ดังที่แผนการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2549) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 6-7) มีเจตนารมณ์มุ่งพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม และพัฒนาให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีคุณภาพใน 3 ด้าน คือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคมสมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกัน ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพคนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่พึงประสงค์ที่มีลักษณะเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เพราะคุณภาพของคนจะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในเชิงความได้เปรียบในการแข่งขัน ดังนั้นจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรบุคคลโดยเร็ว

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในมาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักการว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2542 : 6-7) ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 จึงต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทุกด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างสมดุล เพื่อให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เป็นคนดีและเป็นคนเก่งของสังคม (กรมวิชาการ. 2546 : 8)

การเจริญเติบโตของเด็กนับตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 6 ปี เป็นช่วงของชีวิตมนุษย์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้บ่งไว้ว่า เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาอารมณ์ สังคมและบุคลิกภาพ ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิตจะมีอิทธิพลมากต่อการสร้างเสริมความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไป เด็กแต่ละคนจะมีฐานความพร้อมอยู่ในระดับใดนั้น ขึ้นอยู่กับการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมและจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับเด็ก (Bloom. 1965 : 215 ; อ้างถึงใน ศิริพร เลิศพันธ์. 2548 : 1-2) ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพ ของประชากร จากการศึกษาของแพทย์และนักการศึกษาพบว่าในช่วงแรกของชีวิตจนถึง 5 ปีแรก เป็นระยะเซลล์สมองเจริญสูงสุด สมองของเด็ก 3 ปีแรก จะเจริญได้ ร้อยละ 80 ของสมองผู้ใหญ่ ดังนั้นเด็กในวัยนี้ จึงควรได้รับการพัฒนาไปทุก ๆ ด้านอย่างเหมาะสม (UNESGO. 1983 : 2 ; อ้างถึงใน วรธนา เกษมณี. 2548 : 11)

โรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยหนึ่งของสังคม ตั้งขึ้นด้วยความต้องการดำรงอยู่ได้ด้วยความเชื่อถือ ความร่วมมือของประชาชน โรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับประชาชน และควรมีความสัมพันธ์กันที่ดี ทั้งในแง่เป็นผู้ให้บริการแก่ชุมชน และรับบริการจากชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในลักษณะกระบวนการไตรสัมพันธ์สองทาง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังที่ความมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (กรมวิชาการ. 2546 : 31) มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2546 (กรมวิชาการ. 2546 : 35) กล่าวสนับสนุนว่า การส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัย ซึ่งได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาเด็กให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งนี้สาระประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการและคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่ สิ่งแวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กที่เด็กมีโอกาสใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันและเป็น สิ่งที่เด็กสนใจ จะไม่เน้นเนื้อหา การท่องจำ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทักษะหรือกระบวนการจำเป็นต้องบูรณาการทักษะที่สำคัญ และจำเป็นสำหรับเด็ก ซึ่งได้แก่ ทักษะการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะทางการคิด ทักษะการใช้ภาษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น (ศิริพร เลิศพันธ์. 2548 : 1-2)

การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน ซึ่งได้บูรณาการ ในรูปกิจกรรมแทนการสอนเป็นรายวิชา เพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัย และมีพัฒนาการพร้อมกันทุกด้าน

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กและประสานสัมพันธ์ เป็นพื้นฐานที่สำคัญใน ทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการหยิบจับ สัมผัส ช่วยเหลือตนเอง หรือแม้แต่การอ่าน และการเขียนหนังสือ เด็กจะไม่สามารถเขียนหนังสือได้ ถ้าไม่สามารถควบคุมการทำงานของ ข้อมือ มือและนิ้วมือรวมทั้งการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เด็กต้องมีกล้ามเนื้อบริเวณ นิ้วมือ โดยเฉพาะนิ้วหัวแม่มือ และนิ้วชี้ที่แข็งแรงพอที่จะจับดินสอ แล้วลากไปในทิศทางที่ ต้องการในการอ่านก็เช่นเดียวกัน ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันของมือและตา ตาต้องมองกวาด ไปตามตัวอักษรที่มือชี้ไปเรื่อย ๆ ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก และ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัยจึงมีความสำคัญมากประการหนึ่ง ซึ่งครู ปฐมวัยไม่ควรที่จะละเลย หรือมองข้ามไป ดังที่บุญเยี่ยม จิตรคอน (2527 : 20) กล่าวไว้ว่า การ ฝึกมือ สำคัญที่นิ้วมือ กล้ามเนื้อของนิ้วมือเด็กยังไม่เจริญ จับของเล็กไม่ถนัด จำเป็นต้องเตรียม กล้ามเนื้อนิ้วมือให้พร้อมซึ่งใช้เวลานานพอใช้ ด้วยการจัดกิจกรรม ไม่ใช่ด้วยการเขียนหนังสือ เขียน ก, ข, ค หรือเลข 1, 2, 3 คนที่เขียนหนังสือตั้งแต่เล็กกับคนที่เขียนหนังสือเมื่อกำลังเนื้อนิ้ว มือเจริญพอควรแล้ว จะมีวิธีจับดินสอ และปากกาผิดกัน บางคนถูกบังคับให้เขียนหนังสือตั้งแต่ เล็กยังไม่มีความพร้อมเด็กจะจับดินสอแน่น เขียนกด ทำให้การเขียนหนังสือช้า คิดเป็นนิสัยไป จนโต ถ้าสังเกตดูนิ้วมือของเด็กพวกนี้ จะเห็นตรงข้อของนิ้วปูดเป็นเนื้อแข็ง นิ้วมือไม่สวย เรื่อง การเตรียมมือด้วยกิจกรรมทำได้โดยให้เด็กเล่นกระบะทราย ปั้นดินเหนียว ดินน้ำมัน หรือแป้ง ผสมสี การระบายสีด้วยนิ้วมือการเล่นเกมต่าง ๆ เช่น การเล่นหมากเก็บ ตบแผละ เล่นบล็อก ตัด กระดาษ ปะกระดาษ พับ สาน ร้อย เป็นต้น ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญ มากสำหรับเด็ก และเป็นพื้นฐานในการที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือตนเอง การอ่าน การขีดเขียนตัวหนังสือ เด็กในวัยนี้ถ้าได้รับการพัฒนาหรือส่งเสริมความสามารถด้าน การใช้กล้ามเนื้อเล็กให้เกิดความพร้อม โดยการเล่นหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ก่อนที่จะเริ่มเรียน เขียนอ่านแล้ว จะช่วยให้เด็กสามารถหยิบจับสิ่งต่าง ๆ และขีดเขียนได้อย่างมั่นคงมากกว่าเด็กที่ หัดขีดเขียนตัวหนังสือโดยที่ไม่ได้เตรียมความพร้อมมาก่อน

Macafee and Leong (1944 : 240) กล่าวว่าในการประเมินด้านการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กควรควรสังเกตจากความคล่องแคล่ว (Dexterity) ของเด็ก โดยดูที่ระดับความชำนาญในการใช้มือและนิ้ว เด็กควรจะสามารถใช้นิ้วได้อย่างคล่องแคล่ว มือข้างใดข้างหนึ่งหรือนิ้วใดนิ้วหนึ่งอาจมีความคล่องแคล่วมากกว่ามืออีกข้างหรือนิ้วอื่น ๆ ความอ่อนตัว (Flexibility) คือความสามารถในการเคลื่อนไหวนิ้วและมือได้เต็มขีดจำกัดของการเคลื่อนไหวนั้น ๆ นิ้วและมือจะเคลื่อนไหวได้อย่างคล่องแคล่วไม่ควรที่จะแข็งทื่อ ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม (Precision and Control) เด็กจะสามารถควบคุมกล้ามเนื้อนิ้วมือได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่กำหนดให้ การประสานกัน (Coordination) การใช้กล้ามเนื้อมือและมือทั้งสองข้างควรมีการประสานสัมพันธ์กัน ในการตัดกระดาษ การรวมกันของการรับรู้ด้านประสาทสัมผัส (Sensory Perceptual Integration) คือการประสานกันระหว่างการรับรู้ประสาทสัมผัสและการใช้กล้ามเนื้อเล็กที่กล่าวมาข้างต้น ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกล้ามเนื้อเล็กได้แก่ นิ้วมือ ข้อมือ มือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ที่ช่วยให้เด็กสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก ทั้งนี้ครูและผู้ปกครองสามารถช่วยเหลือส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กได้เช่นกัน โดยการฝึกให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองในเรื่อง การแต่งตัว การสวมเสื้อผ้า ตัดกระดาษ รูดซิป์ สวมถุงเท้า รองเท้า นอกจากนี้ การฝึกวาดภาพระบายสี การขีดเขียนตามรอยประ การฉีกตัด ปะ ของเด็กยังเป็นอีกส่วนหนึ่งที่สามารถทำให้เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายโดยเฉพาะกล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและตา

จากการประเมินพัฒนาการเด็กนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลชื่นชม ปีการศึกษา 2554 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่านักเรียนยังไม่ผ่านการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย (ด้านกล้ามเนื้อเล็ก) ข้อที่ 6 การวาดรูปมีส่วนหัว ลำตัว แขนและขา และข้อที่ 10 การตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงโดยมีรอยหยักเล็กน้อย ในสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนและสมุดบันทึกพัฒนาการเด็กนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 80 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2544 : 12)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก โดยใช้การจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนอนุบาลได้รับการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเต็มตามศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการครบทุกด้านก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ที่พร้อมจะสร้างสรรค์สร้างสิ่งต่าง ๆ เพื่อความเจริญงอกงามและรุ่งเรืองของชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับการจัดประสบการณ์ปกติมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและหลังจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ระหว่างการจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังจัดประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์
2. นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กหลังจัดประสบการณ์ สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์
3. นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลชื่นชม และโรงเรียนกระบาศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำนวนโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 28 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียน
กระบาศวิทยาคาร จำนวน 14 คน

1.2.2 กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียน
อนุบาลชื่นชม จำนวน 14 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดประสบการณ์ 2 รูปแบบคือ

2.1.1 การจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2.1.2 การจัดประสบการณ์แบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก 5 ด้าน คือ

2.2.1 ด้านความคล่องแคล่ว

2.2.2 ด้านความยืดหยุ่น

2.2.3 ด้านความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม

2.2.4 การประสานกัน

2.2.5 การรับรู้โดยใช้การสัมผัส

3. กิจกรรมที่ใช้ในการทดลอง

กิจกรรมที่ใช้ในการทดลองคือกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยให้กลุ่ม
เป้าหมายได้ทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ การลากเส้นตามรอยประ การระบายสีภาพตาม
จินตนาการการต่อเติมภาพ การวาดภาพตามจินตนาการ การสร้างภาพจากเศษวัสดุ และ
การฉีก ตัด ปะ

4.ระยะเวลาในการทดลอง

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 ในระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วันละ 20 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 หมายถึง เด็กชาย-หญิง ที่มีอายุระหว่าง 4-5 ปี ศึกษาอยู่
ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลชื่นชมและ โรงเรียนกระบาศวิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

2. การพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก หมายถึง การ ความสามารถในการใช้มือ นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

2.1 ความคล่องแคล่ว หมายถึง ความชำนาญในการ ใช้มือและนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2.2 ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการเคลื่อนไหวมือและนิ้วมือ ได้เต็มขีดจำกัดของการเคลื่อนไหวนั้น ๆ

2.3 ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม หมายถึง การใช้มือและนิ้วมือในการหยิบ จับ ถืออุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและควบคุมการใช้มือและนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ได้

2.4 การประสานกัน หมายถึง การใช้นิ้วมือและมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ร่วมกันได้ โดยการประสานสัมพันธ์กัน

2.5 การรับรู้โดยใช้การสัมผัส หมายถึง ความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามขั้นตอน จากการสัมผัสพื้นผิวของวัสดุ- อุปกรณ์ เช่น เรียบ-ขรุขระ นูน-แบน ละเอียด-หยาบ นุ่ม-แข็ง เพื่อให้สามารถทำงานได้เป็นอย่างดี

3. การจัดประสบการณ์ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ คือ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ประจำวัน โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือกระทำ สำรวจ ค้นพบ และได้ทดลองกับสื่อ วัสดุ- อุปกรณ์ ทางศิลปะสร้างสรรค์ที่หลากหลาย เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม นำเสนอความคิด โดยผู้สอนเป็นผู้ดูแล สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม เน้นให้เด็กได้พัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความยืดหยุ่น ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุม การประสานกัน และการรับรู้โดยใช้การสัมผัส โดยมีกระบวนการขั้นตอนการจัดประสบการณ์ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป

ขั้นนำ เป็นการเข้าสู่กิจกรรม โดยการร้องเพลง คำคล้องจอง พร้อมทำท่าทางประกอบ เพื่อเป็นการบริหารกล้ามเนื้อเล็ก มือ นิ้วมือ ก่อนการลงมือปฏิบัติกิจกรรม แนะนำวัสดุ-อุปกรณ์ ขั้นตอนในการทำ สร้างข้อตกลงเบื้องต้นในการทำงานร่วมกัน

ขั้นดำเนินการ เป็นการสาธิตการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ให้เด็กเข้าทำกิจกรรมตามกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยเด็กแบ่งปันของใช้วัสดุ- อุปกรณ์ร่วมกันในกลุ่ม และลงมือปฏิบัติกิจกรรม โดยใช้กล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ หยิบจับ วัสดุ- อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ในการทำกิจกรรม เช่น การลากเส้นตามรอยประ การวาดภาพ การระบายสี

ภาพ ตามจินตนาการ การสร้างภาพจากเศษวัสดุ และการฉีกตัดปะภาพตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ โดยในขั้นตอนนี้ ครูมีหน้าที่ให้คำแนะนำ ขั้นตอนวิธีการทำงาน และสังเกตความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อเด็ก

ขั้นสรุป เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับการทำกิจกรรม เด็กช่วยกันเก็บวัสดุ-อุปกรณ์ และช่วยกันทำความสะอาด สนทนาซักถามเกี่ยวกับผลงานของเด็ก และจัดแสดงผลงานของเด็กทุกคน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลวิจัยที่ได้ใช้เป็นสารสนเทศสำหรับครู และผู้สนใจทั่วไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ำมเนื้อเด็กสำหรับนักเรียน
2. ได้ข้อสนเทศสำหรับการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นอนุบาลของโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา